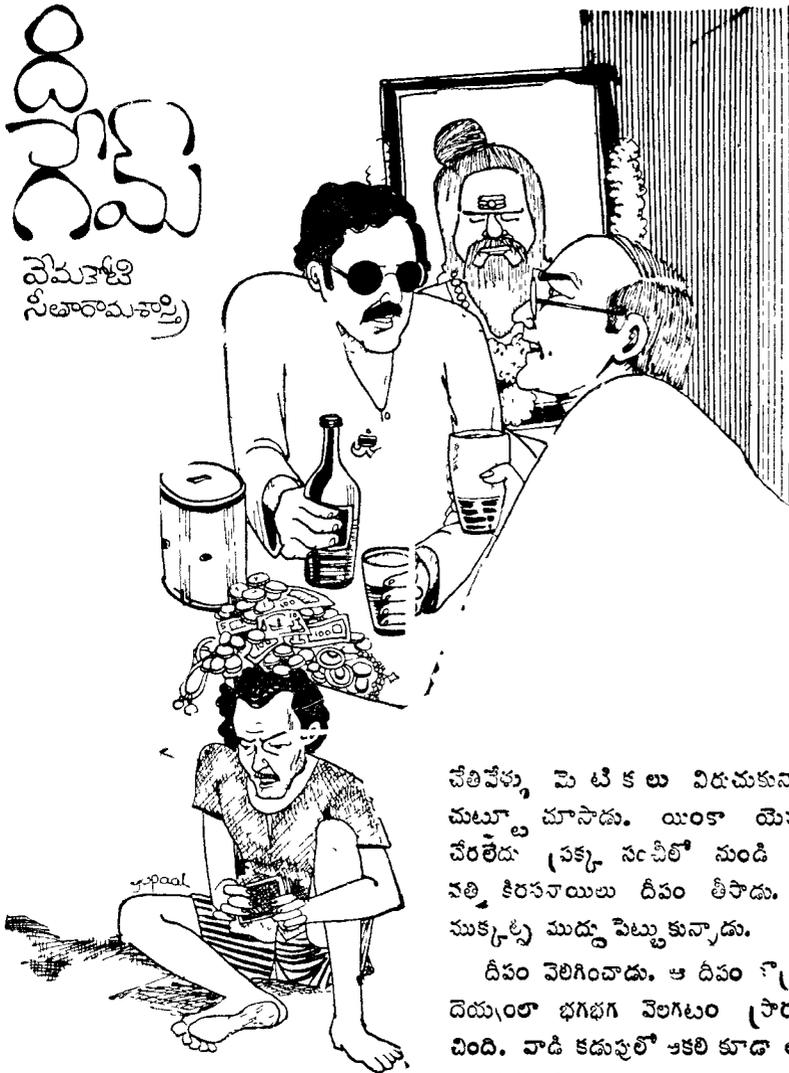

దిగ్వి

వేమకాళి సీతారామశాస్త్రి

చేతివేళ్ళు మెటికలు విడుచుకున్నాడు మట్టు మాసాడు. యంకా యెవ్వరూ చేరలేదు ప్రక్క సంచితో నుండి పెద్ద నల్లి కిరసాయిలు దీపం తీసాడు. పేక ముక్కల్ని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.

దీపం వెలిగింపాడు. ఆ దీపం కొరాయి దెయ్యంలా భగభగ వెలగటం ప్రారంభించింది. వాడి కడుపులో ఆకలి కూడా అలాగే మండుతోంది.

* * *

మందిరంలో పెద్ద ముద్దు కర్పూరం ముక్క దివ్యమైన సువాసనలు వెదజల్లుతూ వెలుగుతోంది, స్వామిజీ యెదుట. స్వామిజీ నిలవెత్తు చిత్రం అందమైన ప్రేములో దిగివబడి పేబులు మీద గోడకు అనిచ బద్దాది-అభయ హస్తంతో ఆవర అవతార మూర్తి వేషంలా వుండా చిత్రం.

దానికి దగ్గరలోనే స్వామిజీ ముఖ్య భక్తులు, మేడ యజమాని అనందమూర్తి గారు కూర్చున్నారు. ఆర్థ సమీకత నేతలతో దగ్గరగా వెలుగుతున్న నేతి దీపాలు ఆయన కట్టుకున్న ఖరీదైన పిల్కా కాషాయ వస్త్రాల్ని మిలమిలా మెరిపిస్తున్నాయి.

వాటికి చుట్టూ దినిమిది గజాల దూరంలో వళ్లెంలో పూజా వర్ణా

ప్రసాదాలూ, అన్నీ అమరబడి వున్నాయి వాటికి రెండు గజాలు యెడంగా భక్తులందరూ ఆసీనులై వున్నాగ. చిరువప్పుల తోనూ, కనుబొమల యెగరేస్తూ వలక రిస్తూ ప్రవేశిస్తున్న భక్తులందరి మంది రంలో నెమ్మదిగ నరుతున్నారు ఏయూ నందగారు. ఆయన ఆనంతమూర్తి గారి ప్రేమితులు, నన్నిమితులు. కొన్ని సంవత్సరాలు క్రితం వారెవరో, ఆ పట్టణంలో చిరకాలంగా కాపురం చేస్తున్న వారికి తెలియదు. స్వామిజీ గారి కడలా కృపాన శేషాలు వలన ఈనాడు వున్నట్టికి చేరుకున్నారు దయానందగారికి ఆ వూళ్ళో చాలా వ్యాపారాలన్నాయి అన్నింటినోనూ అనందమూర్తి గారికి పేర్చు వున్నాయి. గాళ్ళి గరికి మంచి పలు బడె కాకూడా సర్కారులనే పేరు కూడా వుంది. వెలగు తున్న అగొతుల వగిమలాలు, అక్కడ కూర్చున్న భక్తుల గుండెల్లో ప్రవేశిస్తున్న అనందమైన కోరికల్నా వ్యాపిస్తున్నాయి, ఆ మందిరంలో. అప్పుడా మందిరం కలరో తెలుగు పివిమాలో స్వప్న దృశ్యం చిత్రీకరించడానికి స్టూడియోలో వేసిన సెట్టులా వుంది.

అనందమూర్తి గారు కళ్ళు తెరిచారు. మట్టువున్న భక్త పరమాణువులను చూచి చిరునవ్వుకటి జల్లేసారు. అది నేరుగా వచ్చి దగానంద గారి హస్త కమలాల్లో యుక్కంది. దాన్ని కళ్ళ కద్దుకొవి "స్వామిజీ గారికి జై" అన్నారు ఆవేశంగా.

వెంటనే ఆదా మగా భక్తులందరూ 'జై' అంటూ ముక్తకంఠంతో మందిరాన్ని మార్మోగించారు. అనందమూర్తి గారు చేతులెత్తారు, ఆశీర్వదిస్తున్నట్లుగా. వెంటనే ప్రభాజీగారి మీద భజన ప్రారంభమయింది. భక్తులందరూ తన్మయత్వంతో తీనమైపోయారు.

* * *
భజన రోడ్డుమిదికి వినిపిస్తూ, కోటిగాడు చెవుల్లో గుసగుసలాడ్డం మొదలు పెట్టింది వాడు గూడా దండం పెట్టాడు. వాడి భక్తిని చూపి పేకముక్కలు నవ్వాలను కున్నాయి: కాని ఆ వస్తూన్న వాళ్ళని చూపి మానేశాయి:
"యేటి యింతా గిడతగల్గేదాగకూ"

ఆ సాయంకాలం పాత వెండి వెలుగు వెలుగులా వుంది ఆ మేడలో ని మందిరంలో వెలుగు కిరీసాలో నింపబడిన ఖరీదయిన సోల వుంది. ఆ మందిరంలోకి ముఖ్యత హస్తాలతో అడుగిడుతున్న భక్తులు అళి అళి మెరిసి పోతున్న తారల్నా వున్నారు. ఖరీదైన కార్పతోను, రిక్వాల తోనూ ఆ రాస్తా రద్దీగానే వుంది.

మందిరానికి యెదురుగా కోటిగాడు కూర్చున్నాడు తలక చుట్టుకున్న కళ్ళగుడ్డ తీసాడు, నేలమీద పరిచాడు. చూసిన గళ్ళ చొక్కాలో నుండి మూడు ముక్కలు తీసాడు. వాటిని కళ్ళకద్దుకున్నాడు ఒకసారి పేకముక్కలు నేలమీద పరిచిన తల గుడ్డ మీద వేసాడు. అట్టూ యట్టూ మార్చాడు. తన హస్తాలమహర్షి పరికిలించాడు. రెండుసార్లు చెయ్యి చూడించాడు.

అన్నాడు ముక్తకంఠంతో రామిగడు, గోపీ గాడు ముంగళ మీద కూర్చుని వగం కాలెసిన దీడి ముక్కల్ని తిరిగి దీపం వద్ద వెలిగించుకుంటూ.

“యెక్కడ నవ్వేరా యింతసేపూ? యెదవల్లా రా.” మెల్లిగానే అడిగడు వినుగ్గా ముక్కలు మార్చుకుంటూ.

“లేదు గురూ. ఈరోజు కొత్త పనిచూ కదా, అక్కడ వేట కెళ్ళాం. యేటి నాబం వెకపోయింది గురూ” అన్నాడు గోపీ వివరంగా.

వాళ్ళిద్దరూ జేబుదొంగలే. “నరే యేదో యెద్దారు.” అన్నాడు వినుగ్గా జేబులో నాలుగు రూపాయల చిల ర వాళ్ళకు యిచ్చి, మరొకసారి వేళ్ళు విరుచు కున్నాడు. మూడు ముక్కలాట ప్రారంభ మయింది.

* * *

నుండిరంలో భజన ఆడిపోయింది; అకస్మాత్తుగ.

“అదిగో కుంకుమ రాలు లోంది.” అన్నాడు బక్కులు, తవ్వయత్వంలో.

“అదిగో పాలచుక్కలు అమృత బిందువుల్లా” అన్నాడు మరికొందరు బక్కులు. ఆ బృందంలో కలకంఠ ప్రారంభ మైంది. బక్తి ప్రారంభం ప్రసహించింది.

సంకెతాలు....!

బ్రతుకులోని
అంతను
అశాంతిని
తెలుపుతూను—
విట్టూర్పుల
పెనుగడ్డులు!
అంతరంగంలోని
వ్యధనంతా
మోసుకుని
బారంగా
కదిలి వస్తున్నాయి!
కన్నీటి కెరటాలు!

- డి. సి. కేశవరావు.

ది గేమ్

వద్యారవం వదిలి ఆనందమూర్తి గారు లేవారు. గొంతు సవరించుకున్నారు. “భక్తులారా!...మాశారు కదా!! కలియుగ ప్రత్యక్ష దైవం స్వామీబీ గారి దివ్య మహిమలు!!! ఆయన మహిమలు కీర్తించ తానికి మనకే అన్నీ చాలదు. ఇహలోకంలో పుణ్యం సంపాదించుకోవాలి. మనం చేసినదే

మనకు దక్కుడు. పరమాత్మ స్వరూపం ఆయనలో యిమిడి వుంది. దక్కులందరి కోరికలు ఆయన లీరుస్తాడు. మనం తలుచు కోవడంలోనే వుంది. మన సాలిట కల్ప వృక్షం. ఆ మహనీయ మూర్తిని మనం కీర్తిస్తాం” అంటూ కూర్చున్నాడు యధా స్థానంలో.

! అప్పటికే భక్తులందరూ కోరికల వలయాల్లో చిక్కుకునే వచ్చారు. కళ్ళా మూసుకునే ఆ వలయాల నుండి బయటకు రాలేని చేపల్లా, వూపిరాడక గిలబిలా కొట్టు కుంటున్నారు. ఆనందమూర్తి గారు చిరు నవ్వుతో దయానంద వేపు చూసారు. మళ్ళీ భజన ప్రారంభ మయింది.

* * *

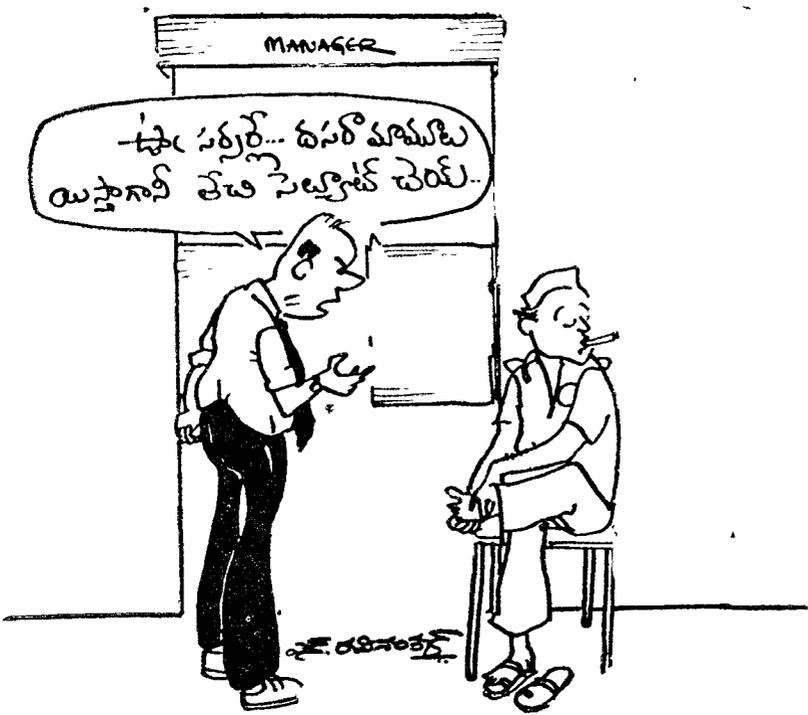
ఆట కాంచెం రక్తి కట్టడం ప్రారంభ మయింది. ‘కాయ్ రాశా కాయ్, రూపాయి కి రూపాయి, రూపాయికి రాజీ... అదృష్టం వీడే కాయ్! రాజా కాయ్!’ కోటిగడు గొంతు హుషారుగా పబుకుతోంది. అంత హుషారుగా నూ, వాడి చేతుల్లో ముక్కలు మారుతున్నాయి. రామిగడు, గోపీగడు ముక్కల మీద ఆడుతున్నారు, గెలుస్తున్నారు. కోటిగడు జేబులోంచి డబ్బులు తీసి పంపుతున్నాడు. బక్కుల్ని మోసుకొచ్చిన రిజి వాళ్ళూ, మరి కొద్ది మంది జనం మూగారు. గెలుస్తున్న వాళ్ళిద్దరి మీదా అనూయ లాంటిదేదో ప్రారంభమయింది. వాళ్ళందరికీ అప్రమత్తంగా వాళ్ళ చేతులు జేబుల్లో డబ్బులు మీదకు వెళ్ళాయి.

వాళ్ళ ఆశరు గమనించిన కోటిగడి చేతుల్లో మూడు ముక్కలు నవ్వుకున్నాయి. అందులో ఒకటి రాజీ, రెండు పొల్లు ముక్కలు. రాజీ ఒంటరిగా వుంటే దానికి విలువలేదు. అలాగే రెండు పొల్లు ముక్కలు వెరుగా వుంటే వాటికీ విలువలేదు. రాజీ విలువ వాటివల్లే తెలిసేది.

అంత వరకూ డబ్బులు జేబులో నుండి తీస్తున్నకోటిగడు డబ్బులు జేబులో పెట్టుడం ప్రారంభించాడు. వాడి జేబు నిండిపోయింది.

ఓడిపోయిన వారు తిరిగి గెలుచుకోవాలని కపీగా తిరిగి ఆడటం ప్రారంభించారు. అట తారస్థాయికి చేరుకొంది. వాళ్ళలోని దురా కలా ఆ దీపం వెలుగు జిమ్ముతోంది.

(44 వ పేజీ చూడండి)

ఆంధ్రపత్రిక

దినపత్రిక చదవండి !

- సాహిత్య సేవకు
  - సాహిత్య స్థాయికి
  - తాజా వార్తలకు
  - కొత్త శీర్షికలకు
- చదవండి!

దీర్ఘవ్యాధులకు ఉత్తమ చికిత్స క్రైస్తవ!

హస్త ప్రయోగం, అంగము అస్పృశై అపసరణం మందు అసంఖ్యమి. శుక్రసప్తము, సప్తసంకల్పము, హోర్మియా, చర్మవ్యాధులు, పోస్టు డ్యారా కూడా శైధ్యంచేయబడును.

వలబేజిము(బుప్ప) మూత్ర వ్యాధులు ఆవరోధం లేకుండు రండి

డా. దేవర, ఫక 551,
మరాఠ్ సుజనక, తెలంగాణ

ఫ్రాంచి : 26, వార్ బోగో రోడ్, మద్రాసు-17

స్వీయ రక్షణ

అటోమిక్ 50 గుండ్లు డిస్టర్
(లైసెన్సు అవసరము లేకపోదు)

అనేక మోడల్ మార్కెట్ జాన్ 555 ఎగుమతి చేయబడుతుంది. ఈ బరికి ప్రత్యేకముగా 50 గుండ్లు నిర్మాణాధీనముగా ఉన్న లోహముతో తయారు చేయబడినవి. ఇవి అన్ని ఆపాయమునుండి ముప్పులను రక్షించును. దీనిని నుండి పెద్ద వెలుగు మరియు భయంకరమైన దుర్ఘటి చెయ్యదు. ఉత్తమ ప్రయోజనములకు మరియు వాణిజ్యములకు ఉపయోగకరము. పొందు, దర రు. 65 - ఇదే తేలిక మరియు 200 గుండ్లు ఉపయోగము. అదనపు స్టాండ్లు 100 రు. 5 - సోఫిస్టికేటెడ్ రు. 3-50 అదనముగా కలపండి.

N. Marsell Zarro India,
BaraBazar, ALIGARH.

ది గేమ్

ఆ నాలుగు కళ్ళూ, నిరసించిన రెండు కళ్ళతో.

అర్ధరాత్రులుంది. మందిరం మేడమీద దియిర్ కండిషన్ గదిలో రెండు గ్లాసుల నిండా స్కాప్ విస్కీ, డాంట్ చల్లగా కరిగిపోతున్న ఐస్ ముక్కలూ, ఆనంద మూర్తిని, దయానంద మహర్షిని వ్యవస్థపూర్వకముగా.

అప్పుడు వాళ్ళేం చేస్తున్నారుంటే ??
బ్రిటానియా దిప్పిల్లు డబ్బాకు నీలు విప్పేశారు. మూత వూడదీసి డబ్బాను తేదిలు మీద వొకపేశారు. అందులో చిన్న చిన్న బంగారు వస్తువులు, వంద, రూ. డబ్బె, ఇరవై, పది, ఐదు రూపాయల నోట్లు, యివన్నీ చిన్న గుట్ట గా పోగువడ్డాయి. అద్దరి కళ్ళూ ప్రతి సారి తాగనే మెరిసాయి. వాటిని చూసి, దయానందగారు ఐదువందల పట్టుబడి, ఆనందమూర్తిగారి మందిరం ఖర్చు, కేజీ ముద్ద కర్మాగం ఖర్చు మొదలైన చిన్న ఖర్చులు తీసి మిగిలిన డబ్బు ప్రతి వారంలా సంఘమువారు చేతులు కలిపి ఒకసారి నప్పుకు గారు. మట్టు చూసి అంతవరకూ మూగ సాక్షిత్వ మిగిలి పోయిన విస్కీ గ్లాసుల్ని తాకింది 'చీర్సు' చెప్పకుని

పైవారమే !

దసరా సంచిక

ఎక్కువ పేజీలు

వెల 85 పైసలు

గటగటా త్రాగేవారు, వాళ్ళు ఆడుతున్న గేముకు అంటిపోయి.
అదే రాత్రి కొట్లో వున్న కోటిగడికి ఏదన్నట్టు లేదు. బగుట తనవి ఏమి కొని కొట్లో పెట్టిన రెండు ఏరబ్బాపీలు, మూడు ముక్కలాట నరదాగా ప్రాకేసు చెప్పివచ్చాయి. యెంత ప్రయాణ పడినా వాటికి ఆ గేము రావడం లేదు. ఆ గేమును మామూలు అంటి పోయిన కోటిగడు విషాదంగా నవ్వకొని ఏదోటికి జారుకోవటానికి ప్రయత్నించాడు, సామ్రాజీ వారు జ్ఞానకం రాగా.

బై క్రిమినల్ గారూ! నా వార్డు బడిపంతుళ్లను మార్చాలండి! కిరాణా వస్తువులు మా కొట్లో తెచ్చుకోమంటే-మన వ్యతిరేక పార్టీ వాడి కొట్లో తెచ్చుకుంటున్నారు.